

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
5340-13

meddelad i Stockholm den 27 december 2013

KLAGANDE

AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 4 juli 2013 i mål nr 3141-13, se bilaga (här borttagen)

SAKEN

Rätt att ta del av allmän handling

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

AA begärde hos Kungliga Tekniska Högskolan (KTH) att få ut vissa e-postmeddelanden som skickats inom institutionen för matematik under perioden den 4–17 april 2013. KTH beslutade den 25 april 2013 att inte lämna ut e-postmeddelandena. Som skäl för beslutet angavs att e-postmeddelandena inte var att betrakta som allmänna handlingar i den mening som avses i 2 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen (TF).

Kammarrätten i Stockholm avslog AAs överklagande.

Dok.Id 141370

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

YRKANDE M.M.

AA yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ändrar kammarrättens dom så att han får ta del av de begärda handlingarna. Till stöd för sin talan anför han bl.a. följande. Kammarrätten i Göteborg har i dom den 12 mars 2013 i mål nr 212-13 ansett att intern e-post ska anses vara upprättad och därmed allmän handling. Kammarrätten i Stockholm misstolkar tryckfrihetsförordningen genom att kräva ytterligare handlande från myndighetens sida för att handlingarna ska anses färdigställda. Den begärda e-posten är att betrakta som färdigställd i och med avsändandet och därmed upprättad, eftersom den inte var avsedd att omarbetas eller bli ett ärende.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av utredningen i målet framgår att de aktuella e-postmeddelandena har skickats mellan enskilda tjänstemän vid KTH efter det att AA ställt en fråga till institutionen för matematik vid KTH. Meddelandena innehåller en diskussion om vem som ska svara frågeställaren och vad svaret bör innehålla. Diskussionen saknar ärendeanknytning.

Enligt 2 kap. 3 § första stycket TF är en handling allmän om den förvaras hos en myndighet och enligt 6 eller 7 § är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndigheten. En handling anses som upprättad när den expedierats, 2 kap. 7 § första stycket. Av samma bestämmelse följer att en handling som inte expedierats anses vara upprättad när det ärende till vilket den hänför sig har slutbehandlats hos myndigheten, eller, om handlingen inte hänför sig till visst ärende, när den justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts.

I stället för vad som föreskrivs i 2 kap. 7 § första stycket TF gäller enligt paragrafens andra stycke första punkten att diarium, journaler och sådana register eller andra förteckningar som förs fortlöpande är upprättade redan när de färdigställts för anteckning eller införing. Signering eller godkännande har ingen

betydelse för om en sådan anteckning är allmän handling (jfr HFD 2013 ref. 33). Även automatiskt skapade förteckningar – t.ex. datalagrade förteckningar över in- och utgående e-postmeddelanden – har ansetts utgöra sådana löpande förteckningar som avses i bestämmelsen och således vara upprättade redan när de tekniskt sett föreligger färdiga för noteringar. Förtecknade e-postmeddelanden är däremot inte nödvändigtvis att betrakta som allmänna handlingar (se RÅ 1998 ref. 44).

För att en handling ska anses vara färdigställd enligt 2 kap. 7 § första stycket TF krävs inte något särskilt formellt förfarande (prop. 1975/76:160 s. 143). Däremot krävs, till skillnad från det som gäller för det slag av handlingar som regleras i paragrafens andra stycke första punkten, att någon åtgärd vidtas som visar att handlingen är färdigställd. Lagtexten anger justering som exempel på en sådan åtgärd. I rättspraxis har omhändertagande av handlingar och spridande av handlingar för kännedom ansetts utgöra sådana åtgärder som innebär att handlingarna är färdigställda (se RÅ 1998 ref. 30 och RÅ 1998 ref. 52).

Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening kan enbart det förhållandet att ett e-postmeddelande skickats mellan tjänstemän inom en myndighet inte anses utgöra en sådan åtgärd som medför att handlingen är att anse som färdigställd i den mening som avses i 2 kap. 7 § första stycket TF. Såvitt framgår har inte heller i övrigt någon sådan åtgärd vidtagits.

Mål nr
5340-13

Mot denna bakgrund är de begärda e-postmeddelandena inte att anse som allmänna handlingar. Överklagandet ska därför avslås.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Karin Almgren, Eskil Nord, Christer Silfverberg och Thomas Bull.

Målet har föredragits av justitiesekreteraren Emma Boman.